

ЦЕНТРАЛНА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ
Обществен съвет

ПРОТОКОЛ

№ 159

На 20.06.2023 г. се проведе заседание на **Обществения съвет към ЦИК**.

ПРИСЪСТВАХА:

Цветелина Пенева – председател на **Обществения съвет, Сдружение „Демокрация и законност“**;

Надежда Гологанова – заместник-председател на **Обществения съвет, Гражданска инициатива за свободни и демократични избори**;

Велко Милоев – **Българско сдружение за честни избори и граждански права – Плевен**;

Дончо Пачиков – **Българско сдружение за честни избори и граждански права – Национална асоциация**;

Николай Маринов – **Сдружение „Памет“**;

Свилена Гражданска – **Институт за социална интеграция**;

Тодор Гунчев – **Федерация на независимите студентски дружества**;

Заседанието бе открито в 18 часа и 15 минути и председателствано от госпожа **Цветелина Пенева** – председател на **Обществения съвет към ЦИК**.

* * *

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Уважаеми колеги, откривам редовното заседание на **Обществения съвет към Централната избирателна комисия**.

Изпратен ви е проекта за дневен ред.

Д н е в е н р е д:

1. Обсъждане и гласуване на прес съобщението към Анализа на Обществения съвет за проведените избори. Вземане на решение за публикуване на материалите.

2. Разни.

Има ли други предложния? Няма.

Моля да гласуваме дневния ред.

Приема се единодушно.

Преминаваме към обсъждане на **първа точка.**

Обсъждане и гласуване на прес съобщението към Анализа на Обществения съвет за проведените избори. Вземане на решение за публикуване на материалите.

Прес съобщението е изпратено на 17 юни от Велко Милоев на електронната поща на всички. Аз вчера отново го изпратих заедно с настоящата покана. Към него няма постъпили коментари или допълнителни предложения. Така че текста на прес съобщението е този, който го имате на вашата електронна поща. Това, което трябва да вземем като решение днес по отношение на прес съобщението, освен публикуването и изпращането му, е кои от нас ще бъдат вписани най-отдолу като имена и имейл адреси и телефони за контакти и кои ще отговарят на въпросите на медиите. Това е задачата ни днес. Другата по-голяма задача е да си направим тайминг за публикуване, както на прес съобщението, така и на анализа. Това е тема, която обсъдихме миналата седмица и се взе решение да се върви към публикуване на документите.

Разбира се, първият адресат трябва да бъде Централната изборителна комисия, която да получи пълния текст на анализа. Моето предложение е този документ да им бъде изпратен утре и да им дадем един ден за запознаване. В сряда изпращане на пълния текст на анализа, а в

четвъртък ще пристъпим към изпращане на прес съобщението и големия документ до нашите обичайни адресати, които освен медиите в България, включват парламентарно представените политически сили, включват Президентство, бих предложила да го изпратим и до всички партии, които са се регистрирали на последните избори, тъй като те може и да не са парламентарно представени, но си заслужава да прочетат анализа като участници в изборния процес.

Ако имате допълнителни адресати предвид, моля имате думата и след това ще преминем към текста. Нека да свършим с тази важна част. Мисля, че това е по-важния елемент в момента, да видим какво публикуваме и до кого изпращаме. Искате ли да го изпратим на някой друг, освен на споменатите вече.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз вчера разговарях с Патарински. Той прояви интерес и зададе един допълнителен въпрос, за който ще помоля за помощ. Спомняте си, че при нас беше на гости един човек, инженера, който е осигурявал поддръжката на машините в Монтана. Той тогава изпрати ли ни някакво видео или снимки. Ако някой си спомня да ми помогне. Патарински лайф е следващия адресант, който бих предложил да включим. Аз го имам във вайбър и когато сме готови, направо ще го изпратя на вайбър, той така каза, че приема. Това исках да добавя. Също така, ако някой има снимки или видео от инженера.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: На мен не ми е известно да има видео или снимки от инженера, поне на имейла на Обществения съвет не съм получавала такива документи. Инженерът участва в нашето заседание, даде си разясненията. Те са намерили място в нашия анализ. Не мисля, че нещо друго може да предоставим на медии, освен това, което той ни разказа и ние сме обяснили в анализа. Какво е поведението на машините и вероятната причина за така наречените бели бюлетини, които се явиха на настоящите избори.

Имате ли колеги други предложения относно тайминга и относно начина на публикуване.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Само да повторя, дали добре сме чули. Утре до ЦИК.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Аз нямам предложение по тайминга, но имам по съдържанието две редакционни бележки.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Ще минем и на съдържанието. Нека това да го уточним.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Всичко сме разбрали. Всичко е наред. Още миналия път имаше съгласие, че няма нужда да се бавим. Контекста според мен е политическата и медийната обстановка, а те достатъчно се нормализираха, за да очакваме внимание към този документ поне толкова, колкото по всяко друго време.

Колегата Николай Маринов предишния път помоли да го дадем на тях за една плевенска медия. Предлагам да се съгласим, че като наш колега няма никакъв проблем, щом видим по имейла, че материала е изпратен до ЦИК, още рано сутринта на следващия ден местната онлайн медия на неговата съпруга да го пусне, въпреки че не е в нашия списък. Няма нужда да се изпраща отделно, той го има. Мисля че това е съвсем дребен жест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Като адресати освен парламентарно представените политически сили в Народното събрание, индивидуално ще бъде изпратен на имейла на председателя на Народното събрание и на Правна комисия. Ако някой пропускам, моля да ме допълните.

НИКОЛАЙ МАРИНОВ: Извинявайте, че не можах да се включа на предложението на господин Милоев. Съгласен съм, с голямо удоволствие ще получи документа нашата медия и ще го публикуваме. Благодаря ви.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: В четвъртък сутринта.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз имам едно предложение и един въпрос. Предложението е следното. След като сме решили да го изпращаме на тези адресанти, които Цветелина Пенева спомена, аз смятам да приемем за общо правило, кой където може да го разпространи, да го разпространява без специални решения от страна на Обществения съвет. Той вече е в общественото пространство. Колкото по-нашироко се разпространи според мен, толкова по-добре. Не губим нищо от това.

Въпросът е следния. Какъв е мотива или какво е обяснението, че първо го изпращаме на ЦИК, а след един ден го пускаме в общественото пространство. Не е поверителен документ, секретен, нелегална работа ли правим? Защо е тази разлика от 24 часа. Някой, ако може да ми обясни.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Може ли аз да го обясня. Тъй като все пак аз съм председател на Обществения съвет може би до есента, когато ще си изберете нов, но ние сме Обществен съвет към Централната изборителна комисия. Ние функционираме към Централната изборителна комисия. Нашите правила се одобряват от Централната изборителна комисия. Тя подпомага нашата дейност и е нормално тя да е първия орган в тази държава, която получава нашите анализи. Ние първо работим за Централната изборителна комисия и след това работим за цялото общество и за нашите организации и за нас като граждани. Това е моето обяснение. Нормално и логично е първо да го получат те, защото когато започнат да ни питат журналисти, те ще започнат може би да питат и тях. Те трябва да знаят, защо им задават тези въпроси и да са го обсъдили, ако желаят. Но ние формално трябва да сме го изпратили, за да може те да знаят какво пише там. Защото той първо е написан за ЦИК и след това е написан за цялото общество.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Абсолютно е вярно всичко това. Става дума за един нормален жест и за малко тактика. От години знаете, че сме писали много критични неща срещу ЦИК. Те много пъти са ни се критикували. Аз

съм един от тези, които е бил в такива ситуации да дава едва ли не обяснения, защо сме написали еди-какво си и целта е да си спестим едното, често повтарящите се обвинения от тяхна страна, че научават за нашите документи от медиите. Имаме достатъчно други спорни точки и няма никакъв проблем да избегнем поне тази. Нататък си е тяхна вътрешна работа, колко бързо ще го докладват, колко хора си четат пощата и т.н. Поне за това да не бъдем критикувани, а се е случвало много пъти.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Други коментари има ли?

Колеги, да подложа ли на гласуване решението за публикуване на анализа? Ако всички сме за, моля да гласуваме по това, което сега уточнихме.

Приема се с единодушие.

Нека да пристъпим към последно обсъждане на текстове от анализа и прес съобщението. Има ли някой нещо, което да е забелязал и което да иска тук да го обсъдим и подлежи на корекции? Темата за параваните предлагам да я оставим. Разбира се и нея ще я обсъдим.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Аз имам две мънички бележки по прес съобщението. Едното е в третия абзац, където се говори за грешки при броенето да махнем думата „значителна“ и да остане само „част от които са минали филтрите“. На мен лично значителна ми звучи като нещо над 50 процента, а реално става дума за бройка под 50 процента, затова да оставим само част от тях.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Няма никакви проблеми с тази промяна. Няма смисъл да влизаме в лингвистични анализи. За мен, ако един вратар от 10 изпусне 4 гола, това е значителна част или обратно, ако нападателя от 10 дузпи не вкара 4, това е доста значителна част. Няма никакъв проблем да се махне една дума.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Велко Милоев е автор и след като смята, че това няма да промени смисъла, аз също не намирам

това за проблем. Знаем, че доста такива думички изчистихме миналия път от големия текст на анализа, за да не правим квалификации, които може би няма да са съвсем точни.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Още една думичка в следващия абзац, законови методологически празнини изкушават някой СИК. Да добавим „някой“.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Добре. Мисля, че е съвсем в духа и в реда на нещата да добавим „някой СИК и РИК“.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Дали стигнахме до единодушие след публикуването в общественото пространство всеки от нас, кой където има възможност да публикува и да разпространява анализа и да приемем сега и в бъдеще, след като е влезнало в медии, в партии и т.н.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: За мен това е добре. Аз не виждам никакъв проблем, ако Стоил Стилиов нашия колега, прояви интерес да му го подам.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Сетих се за още едно място, трябва да го качим на Обществения съвет на фейсбук.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Да.

НИКОЛАЙ МАРИНОВ: Да го пуснем и в нашите 25 групи.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Вече вземем решение кой както може да го разпространява.

НИКОЛАЙ МАРИНОВ: Да добавя Канал 1 при Георги Любенов, проф. Янакиев спомена, че е въпиюща необходима корекция на закона в нашата дейност.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Калин Янакиев е философ.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Говорихме, че трябва да го качим и на фейсбука на Обществения съвет.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Задължително разбира се.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: След като стане публичен, всеки може да го покаже.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Там ще тече прес съобщението и ще сложа линк към пълния текст на анализа, който ще бъде достъпен в PDF формат, както обичайно сме правили.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Кой движи Фейсбук.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Аз имам достъп до Фейсбук, а има и други хора, които имат достъп до Фейсбук и не е проблем.

В текста на прес съобщението освен тези две думички, които Надя Гологанова предложи да се махне „значителна“ и добавим „някои СИК и РИК“. Има ли други корекции, които трябва да отразим? Няма.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз писмено изпратих едни съображения по повод на една дума.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Типологизация беше думата.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Искам само да ви кажа, не знам дали сте в течение. Аз съм работил години за гугъл, маркетинг и реклама и това, което научих от тях е, че читателите и клиентите са по принцип мързеливи. Тази думичка за хора с високо интелектуално ниво няма проблеми, ще я възприемат, но ако говорим за средно и под средно ниво е възможно да ги отблъсне да четат по-нататък текста. Това имах предвид, когато помолих да измислим някакъв синоним евентуално, а не че имам против самия израз, който доколкото разбирам, Надя Гологанова така го е дала. Да обсъдим една дума, дали можем да я сменим с някакъв синоним, който е по-широко разбираем.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Аз лично думичката я харесвам. Мисля, че Велко Милоев отговори защо използва думата типологизация.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Понеже си с високо интелектуално ниво. Аз мисля, че членовете на Обществения съвет всички сме такива и аудиторията, която ще ни чете, тя ще се интересува от анализи и изводи и няма да се затрудни с тази думичка.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: За мен тази дума е достатъчно разбираема.

Колеги, някой друг има ли мнение, защото ние с Дончо Пачиков явно сме на различни мнения.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Аз моето мнение си го написах по имейла, който е искал е имал възможност да го прочете. Не разбирам какъв е проблема с тази дума.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Надя, тъй като тази част на анализа я подготви основно, намираш ли тази дума за добре описваща на това, което си искала да кажеш.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Този текст за прес съобщението Велко Милоев го писа, а не аз, както Дончо казва. Аз като социолог работя с типологии доста често, дори и без да искам се оказа, че правя типологии, без да съм го мислила съзнателно и планирала. Нямам против тази думичка, но по принцип нямам против, и ако измислите добър заместител. На мен ми е абсолютно ясна тази думичка и не ми пречи.

СВИЛЕНА ГРАЖДАНСКА: Ако не използваме в анализа думата типология, какво бихме могли да използваме. На мен ми звучи добре.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Тя стои в анализа, вярно е това и в резюмето на анализа. За мен е едно от ценните неща в този документ. Океан от информация е бил разровен, за да се видят факти и да се сложат по някакви групи.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Дончо Пачиков смятам, че ще се съгласиш с тази думичка.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Добре.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Имаме ли нещо друго по текста на анализа или да се съсредоточим на обществената поръчка за параваните.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Да видим кои ще си дадат имената за контакти.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Да свършим с прес съобщението. Аз ще отговарям на въпроси. Това е ясно. Моето име ще го напишем. Надя Гологанова съгласна ли си и твоето име да го напишем.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Съгласна съм.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Свилена Гражданска е автор на раздели от материала.

СВИЛЕНА ГРАЖДАНСКА: Да.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Да добавим името на Велко Милоев.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Аз мисля да сложим и Ива Лазарова, защото тя също е дала текстове. Ще я попитам. Миналата седмица беше много активна и даде много корекции. Ако някой от вас иска да фигурира. И Дончо Пачиков може да го запишем.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Според мен Велко Милоев трябва да е в този списък. Той много работа свърши и е много на ти с материала, с виждане, с бъдеще и т. н., заместник-председатели и Велко Милоев. Да гласуваме, ако искате.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: И Свилена Гражданска. Тя положи много усилия по този анализ и е нормално да фигурира и тя вътре. Мисля, че имаме консенсус. Не е необходимо да го гласуваме.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Тези хора да се уточнят за какво говорим, за телефони имейли или и за двете. От доста радия ми знаят телефона, звънят ми от време на време. Надя Гологанова и Свилена Гражданска да кажат дали искат само едното или само другото.

СВИЛЕНА ГРАЖДАНСКА: Аз нямам проблем и с двете.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Аз трябва да помисля.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз предлагам тези хора, които са упълномощените за контакти, ако стане въпрос за машини, евентуално да пренасочват разговора към мен. Там мисля, че най-подробно бих могъл да им разкажа доста неща. Това е само за машините, другото си е ваша работа, ако приемете разбира се.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Ще го имаме предвид.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Примерно на Цветелина Пенева ѝ задават някакъв въпрос за машините, за да не влиза в положението на Росица Матева да казва неща, които се оказва, че не са така, което разбира се не е за първи път на Централната изборителна комисиия и съда го реши. Аз поемам цялата отговорност за това, което ще кажа по отношение на машините, ролки, датчици и т.н., за да не се утежнявате в това направление и второ, да не се каже нещо, което в последствие ще се окаже, че не е така.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Добре, ще го имаме предвид това. По текстовете да се върнем на параваните. Ако искате можем да добавим още една думичка, там където говорим за единна обществена поръчка, да напишем стандарт или обществена поръчка.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Може ли думичката стандарт да я заместим с методически указания на ЦИК.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Не можем, защото изобщо не е работа на ЦИК. Параваните са към общините.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Централната изборителна комисиия дава указанията как трябва изглеждат параваните, как трябва да бъдат изработени. Не е тяхна работа да ги правят, но указанието по всички подробности на изборния процес са предмет на Централната изборителна комисиия и за това им плащат.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Когато кажем стандарт, това не означава, че не може тези общи правила да бъдат указани чрез

Централната избирателна комисия. Разбира се, че може, но не е необходимо да казваме всичко до края.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Давате ли си сметка какво означава думата стандарт. Има Институт по стандартизация, който се занимава само със стандарти. Казвайки стандарт, ние казваме нещо много сериозно, което в случая от гледна точка на инженерите звучи несериозно. Аз продължавам да твърдя, че това са методически указания, ако им указания за размер, височина, платното да бъде до еди-къде си. Това като влезе в Методическите указания вече РИК-овете ще проконтролират общината какво е свършила или съответния кмет в малките населени места и това е цялата работа и няма да има никакви въпроси, както Свилена казваше, многобройни въпроси от РИК-овете за параваните. Това е несериозно да питат ЦИК какво да правят с параваните, защото не им е казано. Обърнете внимание какви специалисти са в РИК-овете. Това са хора, които са право, икономика и всички неща, които се сглобяват или правят, дори и да са от картон, това за тях странно звучи. Има ли методически указания те ще бъдат изпълнени. Като няма вижте какво става. Там където бях председател на секционна комисия старите паравани си стояха, кой знае от кои избори бяха останали там, единствено ги загънаха нагоре за да се вижда човека от кръста надолу. Няма какво да се каже. Никой не е казал какви да бъдат. Защо липсват методически указания. Не виждам защо да не се съгласим с това нещо.

По отношение на обществената поръчка аз ви казах какво ще стане. Ако искате дайте да експериментираме и аз мога да ви кажа как ще се развият събитията. Ще има назначени хора за едни работи и след това ще изглеждаме несериозни.

Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Има думата Свилена Гражданска.

СВИЛЕНА ГРАЖДАНСКА: Каква е разликата между стандарт, който да бъде описан и какви да бъдат параваните и стандарта да бъде сложен в Методическите указания. Нали като напишем методическите указания, ние даваме стандарт за паравана.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Разликата за тебе е никаква, но погледнато от специализирана гледна точка е съществена. Напишете примерно стандарт за кисело мляко и го прочете и ще видите за какво става въпрос. Там са написани такива неща, които са от научна гледна точка, от гледна точка на хигиена и т.н. Ние тук нямаме чак такава сложност. Това е нещо доста елементарно като техническо съоръжение, за да правим стандарт за него. Методическите указания са как да бъде направено. Ако смятаме, че Методическите указания са равностойни на стандарт, защо да не сменим стандарта с методически указания, аз обратното да попитам. Това е само мое мнение, не задължавам никой да се съгласява с мен.

СВИЛЕНА ГРАЖДАНСКА: Методическите указания водят до това, че е отговорност на ЦИК, а това не е отговорност на ЦИК по Изборния кодекс.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Методическите указания част от тях са отговорност на ЦИК, а останалото е отговорност на РИК и на СИК.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Не ми е ясно, защо губим толкова време по този въпрос, недоумявам. Част от проблема е, че Дончо не се възползва от съвета ми, да напише в гугъл две думички, които бях написал по имейла, за да види какви парвани се използват по света най-разнообразни и дали изискват възраст над 22 години и специални технически умения за да бъдат монтирани. Не го е направил. Явно Дончо Пачиков говори за нещо, което не го е виждал. Аз съм виждал паравани. Аз съм виждал кутии за гласуване картонени. Сглобяват ги, залепват ги, както ние ги залепваме, накрая ги изпразват и ги сгъват сплескани и се използват пак.

Каквито и промени да се предложат, аз ще бъда против, защото този текст беше гласуван преди две седмици или на по миналото заседание, на което имаше също толкова хора или поне малко повече.

НИКОЛАЙ МАРИНОВ: Колеги, споделям мнението на Дончо Пачиков, че стандарт е много тежка дума. Аз съм правил над 50 стандарта и трябва да знаете, че е много отговорно нещо. Думата стандарт за мен е страхотно нещо и затова трябва да я избегнем. Да спазим двете неща, на които трябва да отговаря този параван. Този параван трябва да отговаря на две неща.

Първо, да се виждат действията на гласувания.

Второ, да се осигури тайната на вота. Върху това да се концентрираме, а не да говорим за стандарти, защото действително стандарта е каква якост трябва да има дървения скелет и т.н., много сложно нещо е, а и време ще отнеме да стандартизираме паравана.

Благодаря ви.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: При тази ситуация аз прецених и оттеглям всички съображения, които досега съм изказал по отношение на параваните и по този въпрос няма да участвам в обсъждането му. Оттеглям всички съображения. Велко аз изключително те уважавам, но сега за едни прости парвани, аз не съм използвал твоя съвет да проверя в гугъл какво правят в другите страни. Да правят каквото искат. Всеки си решава какво да прави. Защо трябва да се съобразяваме с другите, както искат. Аз се оттеглям от обсъждането по този въпрос и оттеглям всички съображения, които съм изказал по него.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Аз приемам аргумента на Велко Милоев, че този документ е гласуван и не е редно да правим корекции по него. Оттеглям си и аз предложението и предлагам да остане този текст.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Дончо, ако решиш да изобретяваш велосипед, ще погледнеш ли в гугъл модели на велосипеди? Или ще кажеш, те да си правят каквито си искат велосипеди, аз съм го измислил вече.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Няма да отговарям, понеже се оттеглих от този въпрос.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Колеги, имаме ли друго по текста? Ива Лазарова има една голяма забележка към целия този анализ и това касае последния раздел. Освен от Ива Лазарова не получих обструкции от друг. Той се казва: Евентуално броене на хартиените бюлетини. Това мисля, че би могло да бъде доста по-голям проблем в намирането на консенсус от думичката стандарт, паравани и държавна поръчка. Ива Лазарова мисля, че се съобрази с това, че останалите, които бяха тук приеха този текст и никой друг не възрази върху неговото включване в текста на анализа. Това също е въпрос, по който искам да говорим още веднъж, оставаме ли го? Какво е вашето мнение.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Ние правим анализ на изборите на 2 април, а в същото време изказваме предложения за усъвършенстване на Изборния кодекс и на изборната процедура чрез въвеждане на нови неща. ДПС настояваха за това нещо преди години или наскоро. Или правим анализ или правим предложение за промяна на Изборния кодекс или правим двете заедно. Според мен правим анализ, така е казано и в заглавието.

Мисля, че бяхме взели решение да не предлагаме в дадения момент сериозни изменения в Изборния кодекс, за да не влезнем в тази ситуация до следващите избори и примерно една седмица преди изборите да се разсъждава само по този въпрос и да приемат разни промени в последния момент, които няма да има време да бъдат осъществени реално. Така че това е стратегическо направление според мен и би следвало да преминем в една друга фаза. Предложение за оптимизация на Изборния кодекс по

принцип, което е документ след този, който сега обсъждаме. Затова се присъединявам към мнението на Ива Лазарова.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Може ли да възразя. Ако погледнеш и прочетеш внимателно нашия документ или само неговото резюме, ще видиш, че след като Обществения съвет е направил анализ на проблемите на изборите на 2 април 2023 г., всеки раздел завършва с препоръки. И голяма част от тези препоръки касаят изборното законодателство. Най-малкото като вземем връщането на машинното отчитане на гласовете. Това не е ли промяна на Изборния кодекс. Говорим за намаляване броя на състава на СИК-овете в малките изборни райони. Това не е ли промяна в Изборния кодекс. Говорим за минаване от партийно квотен на пропорционален принцип, поне частично на участници в секционните комисии. Това също е промяна в Изборния кодекс. Защо трябва Обществения съвет да тича след събитията и евентуално да не си казва мнението за неща, които вече са в публичното пространство, включително са правени и в миналото опити с такива оптични скенери в други състави на Централната избирателна комисия.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: С тези аргументи абсолютно ме убеди. Аз съм съгласен.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Някой друг иска ли нещо друго да каже.

НИКОЛАЙ МАРИНОВ: Подкрепям госпожа Цветелина Пенева, тъй като всичките девет раздела на анализа завършват с предложения. Анализът ние го правим съвместно с предложения за поправяне на Изборния кодекс и на някои важни неща в него, тези девет насоки и във всяка една има предложение.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: За тези които може да са прескочили по предишното заседание, бяхме трима или четирима души, които споделиха, че имаме някаква кухненска информация, че Изборния кодекс ще бъде

отворен. Въпросът за машинното броене е на дневен ред, поне на две или на три парламентарни групи. След като го знам това нещо е добре да се обадим сега. Казваме ние не сме за това, но ако решите да го направите не бързайте, както се правят големите промени.

Ива Лазарова миналия път участва. Тази тема беше само спомената и моето впечатление беше, че тя не настояваше да отпадне тази част. Тя взе доста активно участие миналия път, но по тази тема не каза нищо настоятелно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Колеги, нещо друго по текста има ли? Ако няма какво да кажем по текста, предлагам да затворим тази точка от дневния ред. Изчерпали сме темите, по които сме набелязали, че трябва да вземем решения. Решенията са взети. От тук нататък ангажимента е документите да започнат да бъдат придвижвани по начина, по който гласувахме и се договорихме.

Ако нямате нищо против отиваме към **точка втора** – р а з н и.

Имате думата.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Един коментар. Когато се обадят, човек винаги може да се договаря за запис, за радио, за телевизия, за участие на живо или за запис, по вайбър, по телефон. Така че човек винаги може да постави условие. Както на мен, ако ми се обадят, ще кажа мога нещо по телефона да кажа, но съм в планината и на моменти мрежата играе.

НИКОЛАЙ МАРИНОВ: Поздравления за хубавата работа. Гответе се за медийни изяви да бъдете твърди и убедителни.

Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Разчитам на Велко Милоев. Благодаря на господин Маринов. Велко Милоев може много добре да синтезира основните теми и тези които трябва да защитаваме в медийните изяви. Аз съм сигурна, че ще се включи и Стефан Манов. Той не е много активен напоследък. Знаете, че Общественият съвет е кауза,

която е в нашето свободно време. Отделяме от времето си и когато трябва да се показваме пред медии защитаваме тезите и темите, които сме писали в анализа и ще се включим и ще го направим както трябва.

НИКОЛАЙ МАРИНОВ: Да завършим с латинската поговорка: Това да бъде за добро и в името на хората. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Благодаря и аз.

Колеги, закривам заседанието на Обществения съвет към ЦИК.

/ Завършено в 19.00 часа /

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Цветелина Пенева

Стенограф:

Силвия Михайлова